

12.
Portengen
27 april 1943

SHORT STIRLING BK657

Berging aug. 1987

Start : 27 april 1943 00.46 uur
Neergestort : 27 april 1943 02.15 uur
Vliegtuig : Short Stirling
Type :
Registratie : BK657
Luchtvaartafdeling : RAF 15 squadron
Code : LS-C
Basis : Mildenhall/UK
Neergestort : Portengen/Utrecht
Oorzaak : Duitse ME nachtjager ME-110, piloot Heinz Vinke

Bemanning : P/O. R. Watson – krijgsgevangen
Sgt. W.A. Spencer - krijgsgevangen
Sgt. W.A. Dyson - krijgsgevangen
Sgt. H.L. Philips – krijgsgevangen
Sgt. C.M.M. Mora RNZAF – evd- ontsnapt aan bezetter in
binnen 9 dagen terug in Engeland.
Sgt. G.C. Whittaker – omgekomen
F/S. K.L. Beames RCAF – krijgsgevangen

Doel : Duisburg

Uit Contrails, maart 2003

Nachtjager overwinning van Vinke door: Jan Springintveld

61 Engelse twee- en vier motorige bommenwerpers stegen in de nacht van 26 op 27 april 1943 op van een vliegbasis in Engeland voor een aanval op de Duitse stad Duisburg. De Luftwaffe zette haar geduchte nachtjagers in. De nachtjagdgeschwaders werden naar diverse punten van de bommenwerperstroom gedirigeerd door het Luftwaffe vluchtleidingcentrum. De jacht was geopend.

Bij het binnenvliegen van het Nederlandse luchtruim tot het doel en terug werden 21 bommenwerpers neergeschoten en vielen tien toestellen ten prooi aan de kanonnen van de Duitse nachtjagers. Een viermotorige Short Stirling was de eerste nachtjageroverwinning van deze nacht en de zeventiende van de nachtjagerbemanning.

In ons museum staan twee enorme Bristol Hercules XVI, cylinder-schuivenmotoren met propellers als imposante herinnering aan deze Short Stirling; de BK 657 van het no. 15 RAF Squadron, code LS-C eens gestationeerd op Mildenhall in Engeland. Het verhaal vertelt het drama van de bemanning, het neerschieten door de nachtjager, het omgekomen bemanningslid en de miraculeuze ontsnapping van de Nieuw-Zeelandse radio operator Cyril Mike Mora, die na negen dagen alweer terug was in Engeland. Maar welke Duitse nachtjager kon die nacht weer een overwinning op "Ein Vier-motor Flugzeug" bijschrijven. Ook dit deel van het Stirling drama is nu opgelost. De Duitse Luftwaffe maakte van het vliegveld Leeuwarden, na de verovering in mei 1940, één van de sterkste steunpunten van de Duitse dag- en nachtjagers. In de periode van oktober 1942 tot september 1943 hadden de nachtjagers van het IV / NJG 1 hun basis op Leeuwarden ofwel "Lahn" zoals de Luftwaffe het met codenaam aanduidde. Daarnaast diende het vliegveld Bergen aan Zee als hulpvliegveld. De piloot, de 22 jarige Feldwebel Heinz Vinke en boordmarconist/ schutter Karl Schödl stegen in de nacht van 26 op 27 april 1943 op in hun Messerschmitt 110, een sterke tweemotorige jachtkruiser. De Me110 kweet zich uitstekend van zijn taak als nachtjager met een zware bewapening van twee 20 mm kanonnen en vier 7,9 mm MG machinegeweren in de neus en één machinegeweer in het achterste gedeelte van de cockpit, gericht naar achteren als verdediging, dat werd bediend door de boordmarconist.

De Engelse bommenwerpers maakten goede vorderingen en vlogen gestaag naar de gewenste hoogte. Onder de BK657 / LS-C zag de staartschutter Flt./Sgt. K.L. Bearnes een vliegtuig passeren. De Stirling LS-C bestuurd door P/O. R. Watson probeerde een ontwijkende manoeuvre maar kwam echter toch in het vizier van de Me110 van Fw. Heinz Vinke. Op ca. 3600 meter hoogte in het luchtruim 20 km ten noordwesten van Utrecht, tussen Mijdrecht en Maarssenbroek, omstreeks 02:08 uur opende hij het vuur waardoor de onderbuik werd opgereten en de kogels door het vliegtuig vlogen.

De bommenlading vatte vlam en de Stirling was ten dode opgeschreven. De bemanning probeerde in allerijl het toestel te verlaten. De rugkoepelschutter Sgt. Gordon Whittaker werd later één kilometer van de crashplaats dood aangetroffen, hij had een kogel in het hoofd gekregen. De Stirling maakte een stuurloze linkerbocht over Breukelen richting Kockengen, daarbij veel delen verliezend en sloeg om 02:15 uur te pletter in het weiland van de veehouder Van de Ancker in Portengense brug. Het was een succesvolle nacht voor de nachtjagerbemanning, want een half uur later schoten ze een Halifax neer.

Onderschept

Heinz Vinke behoorde tot de Aas der Azen, een Luftwaffe - Expert, drager van het IJzeren Kruis 1ste Klasse en hij behaalde in totaal 54 overwinningen.

Toen de RAF op 19/20 februari 1944 een aanval op Leipzig uitvoerde haalde Vinke viermotorige bommenwerpers neer. Hij sneuvelde op 26 februari 1944 toen zijn Me 110, G9+KY met werknummer 740136 werd onderschept door Engelse Spitfires.

Ironisch genoeg was hij opgestegen van vliegveld Bergen aan Zee (het satellietvliegveld van Leeuwarden, waarvan hij voornamelijk zijn vluchten begon) voor een redding/zoekactie naar een vermiste collega. Deze bleek later een noodlanding te hebben gemaakt in België, terwijl Vinke voor de kust zijn noodlot trof.

Zijn toestel stortte brandend neer ten noordwesten van Duinkerken. Zijn lichaam is nooit gevonden en hij wordt tot op de dag van vandaag nog steeds vermist.